

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžf/63/2013
Identifikačné číslo spisu:	1011201566
Dátum vydania rozhodnutia:	18.06.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Poláčková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1011201566.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Obec Veľké Kostoľany, M.R. Štefánika 800/1, Veľké Kostoľany, právne zastúpeného: Lion Law Partners, s.r.o., Horná 32, Banská Bystrica, proti žalovanému: Ministerstvo financií SR, Štefanovičova 5, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. MF/19675/2011-71 z 18. júla 2011, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č.k. 1S/180/2011-79 zo 14. marca 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 1S/180/2011-79 zo 14. marca 2013 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave napadnutým uznesením 1S/180/2011-79 zo 14. marca 2013 podľa ustanovenia § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zastavil konanie o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. MF/19675/2011-71 z 18. júla 2011, ktorým bolo potvrdené odvolaním napadnuté rozhodnutie Daňového riaditeľstva SR, Banská Bystrica č. I/227/10392-53081/2011/992013-r zo dňa 9.5.2011, ktorým bola zamietnutá žiadosť žalobcu o obnovu konania ukončeného právoplatným rozhodnutím Daňového riaditeľstva SR, Banská Bystrica č. I/227/68725/2007/990241-r zo dňa 31.8.2007.

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že krajský súd z obsahu administratívneho spisu zistil, že správca dane, obec Veľké Kostoľany vydal platobný výmer č. 72/2006 zo dňa 12.5.2006, ktorým vyrubil prevádzkovateľovi Slovenské elektrárne a.s. daň z nehnuteľnosti za rok 2006 v sume 19.300.324,- Sk. Celkový rozdiel na dani z nehnuteľnosti oproti dani vypočítanej daňovým subjektom v daňovom priznaní predstavoval sumu 8.571.382,- Sk. Daňová povinnosť bola určená odlišne v časti týkajúcej sa chladiacich veží patriacich EVO Jaslovské Bohunice, ktoré na rozdiel od daňového subjektu, správca dane zdanil ako stavby a nie ako pozemky. Pri určení dane z nehnuteľnosti, daňový subjekt vychádzal zo stanoviska Ministerstva financií SR č. MF/008282/2006-722 zo dňa 12.1.2006.

Proti platobnému výmeru č. 72/2006 zo dňa 12.5.2006 daňový subjekt podal odvolanie. Daňové riaditeľstvo SR, Banská Bystrica, rozhodnutím č. I/227/68725/2007/990241-r zo dňa 31.8.2007 zmenilo v odvolacom konaní platobný výmer správcu dane č. 72/2006 zo dňa 12.5.2006, ktorým bola vyrubená daň z nehnuteľnosti na rok 2006 v sume 19.300.324,- Sk. Následne správca dane podal podnet na preskúmanie tohto rozhodnutia mimo odvolacieho konania. Ministerstvo financií SR listom č. MF/28815/2008-722 zo dňa 3.12.2008 oznámilo, že napadnuté rozhodnutie nie je vydané v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom, a preto nie sú podľa § 53 ods. 3 zákona SNR č. 511/1992 Zb. dôvody na jeho zmenu alebo zrušenie.

Dňa 23.3.2009 bolo na Daňové riaditeľstvo doručené podanie zo dňa 19.3.2009 označené ako „Podnet k nariadeniu obnovy konania z úradnej moci“, pričom správca dane uviedol ako novú skutočnosť alebo dôkaz, ktorý by mohol mať podstatný vplyv na výrok rozhodnutia a nemohol sa v konaní uplatniť bez jeho zavinenia „doplnenie č. 1 (číslo úkonu 300/2008) zo dňa 3.9.2008 k odbornému stanovisku č. 259/2007 Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity zo dňa 15.7.2007“, o ktorého vypracovanie požiadal správca dane listom zo dňa 6.8.2008. Vzhľadom na to, že správca dane nebol podľa názoru Daňového riaditeľstva účastníkom konania, podnet bol odložený, o čom bol vyhotovený úradný záznam č. I/227/7126-53862/2009/990241 zo dňa 20.5.2009.

Správca dane podal dňa 3.6.2010 podnet na Krajskú prokuratúru v Trnave, ktorý bol doplnený dňa 2.8.2010, pričom sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Daňového riaditeľstva č. I/227/68725/2007/990241-r zo dňa 31.8.2007 a postupu Daňového riaditeľstva pri vybavení podnetu zo dňa 19.3.2009 týkajúceho sa obnovy konania. Krajská prokuratúra v Trnave vo svojom upovedomení č. Kd 62/10-13 zo dňa 16.9.2010 označila postup Daňového riaditeľstva pri vydaní napadnutého rozhodnutia ako zákonný a vecne správny. Rovnako vyhodnotila aj zákonnosť postupu pri vybavení podnetu na obnovu konania. Podnet správcu dane bol na základe uvedeného odložený ako nedôvodný. Následne správca dane podal podnet na Generálnu prokuratúru SR, ktorá sa vo svojom upovedomení č. VI/2 Gd 270/10-8 zo dňa 1.12.2010 v celom rozsahu stotožnila správnym stanoviskom Krajskej prokuratúry v Trnave.

Dňa 9.9.2010 bola na Krajský súd v Trnave podaná žaloba na nečinnosť vo veci obnovy konania, ktorú správca dane podal proti spôsobu vybavenia podnetu na obnovu konania. Krajský súd v Trnave vydal uznesenie č. k. 14S 98/2010-46 zo dňa 29.3.2011, v ktorom uložil Daňovému riaditeľstvu rozhodnúť o podnete správcu dane vo veci obnovy konania, pričom označil obec Veľké Kosťany - správcu dane za daňový subjekt z titulu príjemcu výnosu z dane nehnuteľností a následne za účastníka daňového konania podľa § 6 ods. 1 zákona SNR č. 511/1992 Zb. Dňa 19.3.2009 Daňové riaditeľstvo žiadosť daňového subjektu zamietlo rozhodnutím č. I/227/10392-53081/2011/992013-r zo dňa 9.5.2011. Proti tomuto rozhodnutiu podal daňový subjekt odvolanie a následne rozhodovalo Ministerstvo financií SR a dospelo k záveru, že dôvod uvádzaný v odvolaní, nie je novým dôvodom a že týmto dôvodom sa už zaoberalo Daňové riaditeľstvo, Ministerstvo financií SR, Krajská prokuratúra v Trnave ako aj Generálna prokuratúra SR, pričom ani jeden z týchto orgánov nepovažoval „doplnenie č. 1 (číslo úkonu 300/2008) zo dňa 3.9.2008 k odbornému stanovisku č. 259/2007 Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity zo dňa 15.7.2007“ za skutočnosť zakladajúcu dôvod na zmenu v merite veci.

Podľa názoru krajského súdu v danej veci nebol žalobca účastníkom konania, ale orgánom s rozhodovacou právomocou, ktorý vydal v súlade so zákonom č. 582/2004 Z.z. a všeobecne záväzným nariadením obce Veľké Kosťany č. 2/2005 rozhodnutie, t.j. platobný výmer č. 72/2006 zo dňa 12.5.2006, ktorým vyrubil daň z nehnuteľnosti na rok 2006. V tejto súvislosti konal žalobca ako správny orgán v prvom stupni a žalobou sa domáha preskúmania rozhodnutia, ktorým žalovaný potvrdil rozhodnutie Daňového riaditeľstva SR o zamietnutí jeho žiadosti o obnovu konania vo veci vyrubenia dane. Krajský súd poukázal v tejto súvislosti na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. 3SŽ-o-KS 25/2005 zo dňa 15.8.2005, kde neuznal obec vo veci vyrubenia dane za daňový subjekt v zmysle príslušných ustanovení zákona SNR č. 511/1992 Zb. a tým ani za účastníka konania, ktorý je oprávnený podať žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu.

Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie žalobca a žiadal, aby najvyšší súd rozhodnutie krajského súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Podľa názoru žalobcu krajský súd rozhodol v rozpore so zákonom, pretože nakoľko vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Žalobca sa nestotožnil s právnym názorom prvostupňového súdu, podľa ktorého postavenie žalobcu ako správcu dane, ktorý rozhodoval v prvom stupni vylučuje možnosť byť súčasne daňovým subjektom v zmysle § 6 ods. 1 zákona, a teda aj subjektom oprávneným podať žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu. Podľa názoru žalobcu, vyššie uvedené chápanie procesného postavenia je formalistické a nereflektujúce špecifické skutkové okolnosti prípadu. Žalobca mal za to, že pri posudzovaní otázky jeho postavenia ako účastníka daňového konania sa nie je možné sústrediť len na hodnotenie skutočností, či je žalobca daňovým subjektom, ale je potrebné zohľadniť aj to, že žalovaný je príjemcom výnosu dane z nehnuteľností a z tohto titulu je nutné ho vnímať ako účastníka daňového konania podľa § 6 ods. 1 zákona.

Žalobca bol na svojich právach priamo dotknutý rozhodnutiami správnych orgánov uvedených v žalobnom návrhu, pričom je nepochybná existencia hmotnoprávneho pomeru žalobcu k veci, ktorá je predmetom konania. Žalobca je toho názoru, že v danom prípade má ako rozhodujúci orgán vo veci správy daní jedinou legálnu možnosť, ako zjednať nápravu stavu, ktorý vznikol nesprávnym rozhodnutím žalovaného, a to podaním žaloby o preskúmanie tohto rozhodnutia.

V zmysle vyššie uvedeného žalobca zdôraznil, že uvedeným rozhodnutím dochádza k neprípustnému zásahu do jeho ústavne garantovaného práva na súdnu ochranu, keď napriek skutočnosti, že bol rozhodnutím správneho orgánu ukrátený na svojich právach, je mu odňatá akákoľvek možnosť nápravy tohto stavu. Z tohto dôvodu má za to, že zachovanie jeho ústavne garantovaných práv by malo mať prednosť pred striktným výkladom noriem upravujúcich daňové konanie, resp. konanie o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu. V danej situácii mal preto prvostupňový súd pristúpiť k ústavne konformnému výkladu § 6 ods. 1 zákona a za daňový subjekt považovať aj žalobcu, čo by mu umožnilo v konaní riadne pokračovať.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta OSP) preskúmal odvolaním napadnuté uznesenie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 OSP).

V prejednávacom prípade ide o prieskum rozhodnutia, ktorým žalovaný zamietol návrh správcu dane (žalobcu) na obnovu konania, v ktorom správca dane rozhodoval ako správny orgán prvého stupňa.

V súlade s princípom právnej istoty, v zmysle ktorého sudy majú v rovnakých alebo analogických situáciách rozhodovať rovnako (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. III. ÚS 192/06 z 03. novembra 2006), senát najvyššieho súdu vychádzal z ustálenej rozhodovacej praxe, napr. uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Sžo-KS-25/2005 z 15.8.2005 v ktorom išlo o obdobnú skutkovú a právnu vec a v ktorej sa najvyšší súd vyslovil jasne v tom smere, že obec vo veci vyrubenia dane nemôže byť zároveň daňovým subjektom a to ani v tom prípade, že ide o daň ktorá je príjmom obce.

Žalobca mal v prejednávacom prípade, ako obec pri výbere daní, postavenie správcu dane v zmysle § 1a písm. b/ bod 1. zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov, t.j. v daňovom konaní vystupoval ako prvostupňový správny orgán. Na rozdiel od všeobecných pravidiel občianskeho súdneho konania upravených v III časti OSP sa v zmysle § 250 ods. 2 OSP na podanie žaloby o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu vyžaduje procesná legitimácia subjektu na podanie žaloby (oprávnená osoba) podľa ktorej žalobcom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník

správneho konania bola rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátená na svojich právach. Rozhodujúcou okolnosťou je preto vyhodnotenie, či žalobcovi, ktorý v správnej veci rozhodoval ako prvostupňový správny orgán možno v rámci odvolacieho konania, v ktorom bol vydané napadnuté rozhodnutie priznať postavenie účastníka konania.

Podľa § 13 zákona č. 544/1990 Zb. o miestnych poplatkoch v znení neskorších zmien a doplnkov na konanie vo veciach poplatkov sa vzťahujú osobitné predpisy.

Podľa § 6 ods.1 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov v znení účinnom ku dňu vydania žalobou napadnutého rozhodnutia účastníci daňového konania sú daňové subjekty.

Senát najvyššieho súdu obdobne ako krajský súd dospel k záveru, že osobitne procesné postavenie žalobcu ako správcu poplatku, ktorý rozhodoval v prvom stupni vylučuje možnosť byť súčasne daňovým (poplatkovým) subjektom v zmysle 6 ods.1 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov, a v dôsledku toho účastníkom v poplatkovom konaní, v ktorom vystupuje ako orgán štátnej správy - správca poplatku. Toto postavenie mu nemôže vyplývať ani z hmotnoprávneho pomeru k veci, ako to nesprávne vo svojom rozhodnutí uviedol krajský súd. Pri rozhodovaní o výbere daní a poplatkov koná obec ako správca dane, prvostupňový správny orgán, proti rozhodnutiu ktorého je možné podať opravný prostriedok, o ktorom rozhoduje jeho nadriadený orgán, v predmetnom prípade bývalé Daňové riaditeľstvo. Právny názor vyslovený v rozhodnutí nadriadeného správneho orgánu je pre správcu dane záväzný. Správca dane nemá zákonné oprávnenie spochybňovať rozhodnutie nadriadeného správneho orgánu a už vôbec mu zákonodarca neumožňuje napadnúť rozhodnutie nadriadeného správneho orgánu na súde podľa § 247 a nasl. OSP.

Z uvedených dôvodov je zrejmé, že v predmetnej veci krajský súd rozhodol správne, keď konanie podľa § 250d ods. 3 OSP zastavil, nakoľko je nad všetky pochybnosti zrejmé, že žalobca, ktorý rozhodoval ako správca dane nie je aktívne legitimovaný na podanie žaloby o preskúmanie rozhodnutia vydaného jeho nadriadeným orgánom v správnom konaní, v ktorom vystupoval ako správny orgán prvého stupňa.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 1S/180/2011-79 zo 14. marca 2013 ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 v spojení s § 250 ja ods. 2 posledná veta OSP.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 OSP a účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože žalobca nemal v odvolacom konaní úspech a žalovanému náhrada trov konania zo zákona neprináleží.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.